



АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3101 від 21.02.2020
Народні депутати України
Р. Бабій та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо забезпечення рівномірного навантаження на суддів Великої Палати Верховного Суду та Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду»

Метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці до нього, є вирівнювання навантаження між суддями Великої палати Верховного Суду та зменшення навантаження на Касаційний адміністративний суд.

Для досягнення цієї мети пропонується передбачити, що автоматизований розподіл скарг на рішення Вищої ради правосуддя, ухвалених за результатами розгляду скарг на рішення її Дисциплінарної палати, а також апеляційних скарг, які підлягають розгляду Великою Палатою Верховного Суду, здійснюється між всіма суддями Великої палати Верховного Суду (ч. 6-1 ст. 31 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАСУ) в редакції проекту). Крім того, пропонується зменшити з п'яти до трьох мінімальний склад суду для розгляду справ, які розглядаються Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої інстанції, та передбачити, що розподіл таких справ між суддями Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду здійснюється без урахування спеціалізації суддів (ч. 2 ст. 266 КАСУ в редакції проекту). При цьому, Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів виключається з переліку органів, щодо яких не допускається забезпечення позову шляхом зупинення їх актів (п. 1 ч. 3 ст. 151 КАСУ в редакції проекту).

За результатами аналізу поданого законопроекту Головне науково-експертне управління вважає за необхідне зазначити наступне.

1. Законопроектом пропонується доповнити ст. 31 КАСУ новою ч. 6-1 такого змісту: «Автоматизований розподіл скарг на рішення Вищої ради правосуддя, ухвалені за результатами розгляду скарги на рішення її Дисциплінарної палати, а також апеляційних скарг, які підлягають розгляду Великою Палатою Верховного Суду, для визначення головуючого (судді-доповідача) на засіданнях палати здійснюється між всіма суддями Великої Палати Верховного Суду без урахування спеціалізації суддів». Доцільність вказаних змін у пояснювальній записці до проекту обґрунтовується

нерівномірним навантаженням на суддів Великої Палати залежно від спеціалізації суддів, а також презумпцією того, що кожен суддя є компетентним в будь-якій юрисдикції.

Погоджуючись із наведеними вище аргументами, разом з тим, слід відзначити односторонність запропонованого у проекті підходу. Адже пропозиції стосуються лише однієї категорії справ, віднесених до підсудності Великої Палати Верховного Суду. Однак незалежно від того, як в подальшому буде змінюватися навантаження на суддів, обраних до Великої Палати від інших, крім адміністративного, касаційних судів Верховного Суду, можливість розподілу інших категорій спорів, крім зазначеної, без урахування спеціалізації суддів не передбачена. На наш погляд, для досягнення мети законопроекту необхідно було б передбачити можливість розподілу всіх справ, віднесених до підсудності Великої Палати Верховного Суду, без урахування спеціалізації суддів.

2. У ст. 266 КАСУ визначені особливості провадження у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Вказана норма КАСУ встановлює вичерпний перелік спорів, який не може розширюватись. Це адміністративні справи щодо: 1) законності (крім конституційності) постанов Верховної Ради України, указів і розпоряджень Президента України; 2) законності дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; 3) законності актів Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; 4) законності рішень Вищої ради правосуддя, ухвалених за результатами розгляду скарг на рішення її Дисциплінарних палат (див. ч. 1 ст. 266 КАСУ).

Відповідно до ч. 2 ст. 266 КАСУ адміністративні справи, зазначені у п. п. 1 – 3 ч. 1 цієї статті, розглядаються у порядку спрощеного позовного провадження Верховним Судом у складі колегії Касаційного адміністративного суду *не менше ніж з п'яти суддів*. Законопроектом пропонується зменшити кількість суддів для розгляду вказаної категорії спорів з п'яти до трьох, а також визначити, що розподіл таких справ між суддями Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду здійснюється без урахування спеціалізації суддів (див. ч. 2 ст. 266 КАСУ в редакції проекту). Безумовно, зменшення кількості суддів у даному випадку пришвидшить розгляд цих справ.

Водночас дана категорія спорів *розглядається в порядку спрощеного провадження*, який передбачає, зокрема, максимальний строк розгляду справи не більше шістдесяти днів з дня відкриття провадження у справі (див. ст. 258 КАСУ). Таким чином, строк, протягом якого судді розглядають спори зазначеної категорії, є порівняно нетривалим. Разом з тим, враховуючи їх суспільну важливість, залучення більшої кількості суддів знижує вірогідність допущення помилки, що є не менш важливим, ніж зменшення навантаження на Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду та

пришвидшення розгляду цієї категорії спорів. Відтак, на наш погляд, внесення запропонованих проектом у цій частині змін не можна вважати доцільним.

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Попович, І. Кунець



СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B420047F32C01

Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/29429 від 13.04.2020



57371